

Raadsvoorstel

Datum vergadering	16 december 2025
Registratie nummer	GZDGWB2197415/2201722
Voorstelnummer	RV2025-128
Portefeuillehouder	Jan de Geus
Onderwerp	ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Bijlagen	1. Concept zienswijze (2201669) 2. Overzicht wijzigingen Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland (2263730) 3. Ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland (2201519) 4. Overzicht wijzigingen dienstverleningsovereenkomst (2263729) 5. Ontwerp aanpassing dienstverleningsovereenkomst (2201520) 6. Ontwerp aanpassing inrichtingsplan (2201515)

Onderwerp

Ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Beslispunten

1. Voor het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland een positieve zienswijze uit te brengen aan de gemeente Nijmegen.

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders is voornemens om de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland te wijzigen. Om tot een gedragen wijziging van de centrumregeling te komen leggen we het ontwerp aanpassing eerst voor een zienswijze aan de gemeenteraad voor. Deze bestuurlijke route is in alle in de centrumregeling participerende gemeenten van kracht.

Vaststellen van de aangepaste dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan is de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Hiervoor is geen zienswijze of toestemming van de gemeenteraad nodig. Voor de volledigheid zijn deze stukken ter informatie bijgevoegd.

Toelichting

De gemeente Nijmegen is de centrumgemeente in Gelderland-Zuid voor de uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit betekent dat deze gemeente van de rijksoverheid het budget ontvangt. Al jaren ligt er een wetsvoorstel om een nieuw verdeelmodel voor beschermd wonen door te voeren. De verwachting is niet dat dit voor 1 januari 2026 wordt behandeld.

Invoering van het wetsvoorstel maakt dat er een wettelijke grondslag is om de beweging te maken van beschermd wonen naar beschermd thuis. Als regiogemeenten (Nijmegen en de gemeenten in Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland) wachten we hier niet op. Dit omdat we

het belangrijk vinden dat mensen met een psychische kwetsbaarheid zo normaal mogelijk moeten kunnen participeren.

Om de samenwerking tussen de gemeente Nijmegen en de regiogemeenten Rijk van Nijmegen en Rivierenland juridisch te borgen troffen we in 2021 een centrumregeling (verder CR).

In de CR is opgenomen dat we deze binnen vier jaar na evalueren. Deze evaluatie is in 2024 door een onafhankelijk bureau uitgevoerd. Hieruit zijn een aantal aanbevelingen voortgekomen:

- Laat construct intact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit.
- Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
- Vergroot bewustzijn in opdrachtgever- en opdrachtgeverschap.
- Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
- Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale'/lokale betrokkenheid.
- Concrete aanpassingen in de dienstverleningsovereenkomst zoals de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

De uitkomsten van de evaluatie zijn vertaald naar aanpassingen in zowel de centrumregeling (CR) als de dienstverleningsovereenkomst (DVO). Op hoofdlijnen betreft dit:

- In artikel 3 CR zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.
- Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de artikel 1 lid 5 en artikel 5 lid 5 en 6 CR.
- De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen is weer uitgesteld. De centrumgemeente en de regiogemeenten werken al samen in lijn van de beoogde decentralisatie (de inzet van de financiële middelen). Dit is verwoord in de CR en de DVO (artikelen 7 t/m 9 in de CR en de artikelen 6.5 t/m 6.8 DVO). In deze artikelen is opgenomen dat we per 1 januari 2025 gezamenlijk alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang delen.
- In de CR is de evaluatietermijn aangepast van 'binnen vier jaar' naar 'elke vier jaar'. Dit past beter bij de onbepaalde duur die voor de regeling geldt. De afspraak om de DVO minimaal vier jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in artikel 8 DVO.

Een overzicht van alle wijzigingen van de CR en DVO is opgenomen in bijgevoegde Was-Wordt tabellen.

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders is voornemens om de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland te wijzigen. Om tot een gedragen wijziging van de centrumregeling te komen leggen we het ontwerp aanpassing eerst voor een zienswijze aan de gemeenteraad voor. Deze bestuurlijke route is in alle in de centrumregeling participerende gemeenten van kracht.

Besluitgeschiedenis

29 juni 2021 gemeenteraad college van burgemeester en wethouders toestemming verleend tot het treffen van de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland.

21 september 2021 college van burgemeester en wethouders besluit tot treffen van de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland.

18 juni 2024 gemeenteraad besluit college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen voor wijziging van de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland.

25 juni 2024 college van burgemeester en wethouders besluit tot wijziging van de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland.

21 oktober 2025 college van burgemeester en wethouders stelt het ontwerp tot aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland vast.

Beoogd effect

Het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland draagt eraan bij dat onze gemeenteraad samen met andere gemeenteraden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

Argumenten

1.1 Met het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland geven we invulling aan de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie

1.2 De aanpassingen aan de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland zijn niet fundamenteel en zijn met draagvlak van de deelnemende gemeenten tot stand gekomen

1.3 De voorgestelde wijzigingen zijn regionaal ambtelijk en bestuurlijk afgestemd
Een regionale werkgroep bestaande uit een ambtelijke vertegenwoordiging vanuit de gemeenten (Nijmegen, Berg en Dal en West Betuwe) en een bestuurlijke afvaardiging

(Culemborg, Heumen/Berg en Dal) heeft de stukken voorbereid. Hierbij is ook een regionale afvaardiging van juristen en financials betrokken. Tijdens het wethoudersoverleg beschermd wonen en maatschappelijke opvang Gelderland-Zuid van 10 september 2025 hebben de wethouders ingestemd met het ontwerp aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan.

1.4 De rol van Nijmegen (als centrumgemeente) bij onverwachte en urgente kwesties is minder bepalend dan voorheen

De centrumregeling is van kracht voor alle gemeenten in Gelderland-Zuid. Dit betekent ook dat besluiten die door de gemeente Nijmegen worden genomen over de centrumregeling gevolgen kunnen hebben voor de overige gemeenten. In de ontwerp centrumregeling is een artikel opgenomen waarin staat dat een bestuurder vanuit Rijk van Nijmegen en vanuit regio Rivierenland betrokken worden bij besluitvorming bij onverwachte en urgente kwesties.

1.5 Het is wettelijk bepaald dat de gemeenteraad eerst zijn zienswijze kenbaar maakt om vervolgens in een tweede ronde een besluit te nemen

Voor het vaststellen van de aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang is toestemming van de gemeenteraad nodig. In de huidige regeling en de handreiking van de VNG is opgenomen dat de gemeenteraad bij wijzingen in de eerste ronde de gelegenheid krijgt om een zienswijze in te dienen. In de tweede ronde verleent de gemeenteraad toestemming aan het college om de (gewijzigde) regeling aan te gaan. Gezien het aantal wijzigingen (zowel tekstueel als inhoudelijk) kiezen we ervoor om niet alleen de wijzigingen, maar het ontwerp aanpassing centrumregeling voor te leggen voor een zienswijze en - in de 2e ronde – voor toestemming. Voordeel hiervan is dat het duidelijker is - ook naar buiten toe - welke regeling op dag X geldt, omdat deze dan in zijn geheel opnieuw wordt vastgesteld en gepubliceerd. Dit in tegenstelling tot een wijzigingsbesluit waarbij alleen de wijzigingen vastgesteld en gepubliceerd worden.

Kanttekeningen

1.1 De feitelijke ingangsdatum is nog niet bekend

De ingangsdatum van de aanpassingen is gezien het lange traject nog niet bekend en wordt later, na definitieve besluitvorming door alle gemeenteraden, ingevuld.

Financiën

De aanpassingen hebben geen gewijzigde financiële gevolgen.

Communicatie

De aanpassingen aan de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan hebben geen gevolgen voor onze inwoners. Om deze reden vindt er geen actieve communicatie plaats.

Participatie

De aanpassingen aan de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan is geen aanpassing van beleid. Het gaat om aanpassing op de wijze waarop de regiogemeenten met elkaar samenwerken. Om die reden zijn de aanpassingen gedaan in overleg met de regiogemeenten en zijn er geen anderen bij betrokken.

Uitvoering en Planning

- Q 1 2026: de colleges van de regiogemeenten besluiten over de reactie op de zienswijzen en de aanpassing van de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland.
- Q2 2026: de gemeenteraden wordt toestemming gevraagd om de aanpassing van de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland vast te stellen.
- Q 3 2026: de regionale colleges besluiten over vaststelling van de aanpassing van de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland, de dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan.
- September 2026: publicatie nieuwe Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland en de dienstverleningsovereenkomst.

Evaluatie

In de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland en de dienstverleningsovereenkomst is opgenomen op welke wijze we vorm geven aan de evaluatie.

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Wetsvoorstel verdeelmodel beschermd wonen gaat in per 1 januari 2026	Wijziging wettelijk kader	Klein	Kan gevolgen hebben voor de Centrumregeling	De ontwerp centrumregeling anticipeert al op deze wetswijziging

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe

de secretaris,
Philip Bosman

de burgemeester,
Servaas Stoop